

הכנסת העשרים ושלוש

יוזמים :	חברי הכנסת
בנימין גנץ	
יאיר לפיד	
משה יעלון	
גבי אשכנזי	
אבי ניסנקורן	
מאיר כהן	
מיקי חיימוביץ'	
עפר שלח	
יועז הנדל	
אורנה ברביבאי	
מיכאל מרדכי ביטון	
חילי טרופר	
צבי האוזר	
אורית פרקש הכהן	
קארין אלהרר	
מירב כהן	
יואל רזבוזוב	
אסף זמיר	
יזהר שי	
אלעזר שטרן	
מיקי לוי	
עומר ינקלביץ'	
פנינה תמנו	
ע'דיר כמאל מריח	
רם בן ברק	
אלון שוסטר	
יואב סגלוביץ'	
רם שפע	
בועז טופורובסקי	
אורלי פרומן	
איתן גינזבורג	
אנדרי קוז'ינוב	
עידן רול	

הצעת חוק יסוד: הממשלה (תיקון) – לא יוטל התפקיד להרכיב ממשלה על חבר כנסת אשר הוגש כנגדו כתב אישום)

"נשיא המדינה לא יטיל את תפקיד הרכבת הממשלה על פי סעיפים 7, 9, 10 לחוק, על חבר כנסת אשר ביום הטלת התפקיד, עומד כנגדו כתב אישום שהוגש לבית משפט בגין עבירת שחיתות חמורה שבטבעה, מהותה, ובנסיבותיה יש עמה מן הקלון, או עבירה לפי סעיף 284 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 או עבירה מסוג פשע."

**אחרי סעיף 7 לחוק
יתווסף סעיף 7א:**

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק-יסוד: הממשלה מסדיר את נוהל הטלת התפקיד להרכבת ממשלה על ידי נשיא המדינה. כהונתו של ראש הממשלה גם בשעה שמוגש כנגדו כתב אישום, גם אם בגין עבירת חמורות של שחיתות שבטבען, מהותן, ובנסיבותיהן יש עימן מן הקלון כך שראש הממשלה יכהן בשעה שהוא צריך במקביל להתמודד עם כתב האישום, עומדת בניגוד מוחלט לנורמות המוסר הנדרש מנבחר ציבור.

אמון הציבור ברשויות השלטון הוא מנכסיה החשובים של הרשות השלטונית, הטלת תפקיד הרכבת הממשלה על חבר כנסת לאחר שהוחלט להגיש כנגד כתב אישום משליך על מעמדו של ראש הממשלה ומכאן גם על מעמדה של הממשלה כולה, יכולתה להנהיג ויכולתה לשמש דוגמה לציבור כולו וחשוב מכל על אמון הציבור בשיטת הממשל והשלטון במדינה. התנהלות זו עלולה לגרום לאיבוד האמון הציבורי בכל מערכות השלטון.

ראש הממשלה אשר מכהן בתפקידו באותה עת בה הוא מתמודד עם כתב אישום עלול לערבב בין האינטרסים הלאומיים לבין האינטרסים האישיים ובכל מקרה האמון הציבורי במעשי הממשלה ובהחלטותיה, ייפגע שכן עלולים להיות מפורשים כמי שמושפעים מאינטרסים אישיים בלתי לגיטימיים ולפיכך אין להטיל על חבר כנסת שעומד כנגדו כתב אישום להרכיב את הממשלה.

קל וחומר כאשר ראש הממשלה מתוקף תפקידו אחראי גם על תפקוד מערכת אכיפת החוק בו בזמן שעליו להתייצב מול רשויות החוק ולהיאבק על חפותו.

מוצע לקבוע כי אם הוגש כתב אישום בעבירת שחיתות שבטבעה, מהותה, ובנסיבותיה יש עמה מן הקלון, או עבירה לפי סעיף 284 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 או עבירה מסוג "פשע" נגד חבר כנסת לא ניתן יהיה להטיל עליו להרכיב ממשלה.

מוצע לעגן בחוק-יסוד: הממשלה נורמה מוסרית: לפיה במקרה שהוגש נגדו כתב אישום בגין עבירות חמורות של שחיתות שבטבען, מהותן, ובנסיבותיהן יש עימן מן הקלון או עבירה לפי סעיף 284 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 או מסוג פשע לא יוכל חבר כנסת להרכיב ממשלה.

הרף הגבוה שנקבע בהצעת החוק (הגשת כתב אישום בגין עבירת חמורות של שחיתות שבטבען, מהותן, ובנסיבותיהן יש עימן מן הקלון, או עבירה לפי סעיף 284 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 או עברה מסוג "פשע") מאזן באופן מיטבי בין חזקת החפות של חבר הכנסת ובין האינטרס הציבורי שענייני המדינה ינוהלו באופן ענייני ונטול

שיקולים זרים. בהקשר זה יש לזכור שהליך הגשת כתב אישום נגד חבר כנסת הוא הליך שונה ומורכב יותר מהליך הגשת כתב אישום נגד אזרח "רגיל". כתב אישום נגד חבר כנסת מוגש אך ורק באישור היועץ המשפטי לממשלה, ולאחר שבחן את המלצות המשטרה והפרקליטות, ולאחר שערך שימוע לחבר הכנסת. לפיכך, שיקול דעתו הרחב של היועץ המשפטי לממשלה בבחינת עוצמת הראיות והאינטרס הציבורי הרחב מהווה חסם נוסף.

בכנסת העשרים ביום כ"ב באייר התשע"ח (7.5.2018), הונחה על שולחן הכנסת על ידי חברת הכנסת רוויטל סויד (פ 20 / 5368) הצעה לתיקון חוק יסוד: הממשלה (הגבלת מועמד המצוי בחקירה מהרכבת ממשלה). ביום 24.10.2018 נפלה הצעת החוק בהצבעה טרומית והוסרה מסדר היום.